

INGEZONDEN

De redactie behoudt zich voor, ter bevordering van spoedige plaatsing der stukken, zoo noodig eenige bekorting aan te brengen

RUBEOLAE

De laatste weken hebben zich in Utrecht vele gevallen van rubeolae voorgedaan. Drie deden dermate aan morbilli denken, dat een verschijnsel, hetwelk de diagnose met zekerheid doet stellen, zeer welkom is.

Enkele patiënten voelden zich verscheiden dagen tevoren onlekker, kregen hooge koorts, hadden licht ontstoken mond- en wangslimvliezen, waarbij enkele plekjes KOPLIK'S enantheem zeer bedrieglijk nabootsten. Er was een min of meer duidelijke bindvliesontsteking, waarbij het trof, dat vooral de conjunctivae bulbi geïnjecteerd waren (terwijl bij mazelen de ontsteking van het ooglidslimvlies belangrijker is), een enkelen keer niezen, weinig kuchen.

In verschillende gevallen zag ik tevens een zoo uitgebreid vlekkelig, iets verheven huidexantheem, dat in de eerste plaats aan mazelen gedacht moest worden (in de meeste gevallen wordt men geroepen, als het exantheem bestaat).

De drie patiënten (allen boven 14 jaar) waren daarbij weinig ziek; twee hadden wel, één niet aan mazelen geleden. De huiduitslag verdween — evenals bij mazelen — na eenige dagen.

Er is echter een bekend symptoom, dat, indien er nauwkeurig op wordt gelet, met zekerheid roode hond als zoodanig doet herkennen; ik bedoel de min of meer algemeene zwelling der lymphklieren.

Een jonge dame van 19 jaren had een zoodanige zwelling van het lymphatische weefsel aan hals en nek (suboccipitaal en langs de musc. sternocleidomastoidei) dat hierdoor de diagnose zonder eenigen twijfel op rubeolae moest worden gesteld. Ja, deze was (ook als klacht van het meisje) zóó ernstig, dat, indien het exantheem en de catarrhale verschijnselen niet of slechts in geringe mate aanwezig zouden zijn geweest, het denkbeeld „mononucleosis infectiosa" opgekomen en de reactie van PAUL-BUNNELL voor de differentieele diagnose niet zonder grond zou zijn ingesteld.

Mijn doel is er nog eens op te wijzen om in gevallen van twijfel tusschen mazelen en roode hond, klinisch vooral aandacht te wijden aan de zwelling der lymphklieren, waarmede — in hoe geringe mate dan ook — rubeolae gepaard gaan. Hierbij laat ik de beoordeeling van het bloedbeeld achterwege, omdat dit een zooveel uitgebreider onderzoek vereischt.

Utrecht (Oudenrijn), Maart 1941

K. A. ROMBACH

„GESLACHTSgebonden" OVERERVING?

Nu men zich van menige zijde en terecht de gedachte te binnen brengt omtrent de beteekenis van de taal voor het volksleven, kan het zeker ook met instemming worden begroet, dat prof. J. VAN DER HOEVE opkomt voor een verantwoord gebruik onzer taal door de geneeskundigen.

Dat er tegen het woord „geslachtsgebonden" bezwaar bestaat, zij gaarne toegegeven.

De keuze tusschen „geslachtsgebonden" en „geslachtgebonden" schijnt op zichzelf wel niet moeilijk te zijn, omdat wij meestal in samenstellingen achter „geslacht" de verbindings-s gebruiken (geslachtsleven, geslachtsorganen, geslachtsboom, geslachtsnaam en zoo voort). Maar tegen samenstellingen als „geslachtsgebonden" („sex-linked") wordt terecht bezwaar gemaakt, evenals tegen „geslachtsbegrensd" en „geslachtsbeperkt" („sex-limited").

Ik heb den eerstgenoemden term in het aangehaalde boek gebezigd, omdat hij (helaas) eenigszins burgerrecht heeft verkregen of dreigt te verkrijgen, maar

ik opperde toch ook een bedenking er tegen (Deel I, blz. 104, voetnoot 15) en heb later (blz. 234 en elders) met anderen gesproken van *gonosomale* overerving, dus van overerving; verband houdende met een geslachtschromosoom of gonosoom, en niet met een der andere chromosomen of autosomen. Deze term, ontleend aan het Grieksch, bevredigt dus ook beter met betrekking tot het er door weergegeven begrip, al ware daarover meer te zeggen. Ik merk hierbijop, dat een taalkundige en lexicoloog mij zoojuist den raad gaf, om in plaats van het voor Nederlandsche ooren weinig fraaie woord „geslachtsgebonden” liever een vakterm van Grieksche of Latijnsche herkomst te kiezen. Men kan ook de voorkeur geven aan een omschrijving („aan het X-chromosoom gebonden”). Maar zouden daartegen geen practische bezwaren rijzen? Beknoptheid is immers van betekenis voor de bruikbaarheid, de hanteerbaarheid van een wetenschappelijke term. De toekomst zal leeren, welke term de overhand zal krijgen, waarbij de eigen aard van onze Nederlandsche taal moge worden in acht genomen.

Maastricht, 4 Maart 1941

J. E. SCHULTE

BRIEFWISSELING

★

In ons artikel over de behandeling van lambliaasis met acranil moet de laatste alinea op bldz. 775 aldus luiden: Immers het spreekt van zelf, dat men pas dan acranil mag geven, wanneer *Lamblia* met zekerheid is aangetoond; hiertoe is duodenumsondage noodzakelijk, daar het ontbreken van cystes in de faeces een infectie van het duodenum niet uitsluit.

Utrecht, 6 Maart 1941

L. KOSTER EN J. H. SMITH

BERICHTEN

★

BUITENLAND

CZECHO-SLOWAKIJE. — VERKEERD GEBRUIK VAN HET ROODE-KRUIS TEEKEN. — De Rijksprotector te Praag heeft het gebruik maken van het teeken van het Roode Kruis, anders dan door de legermacht en de afdelingen van het Duitsche Roode Kruis, verboden. Op een aantal auto's, die uit Duitschland komen, ziet men aan de voorruit een groot bord met het opschrift „arts” en een Rood Kruis daarnaast. Het is in het vervolg den artsen verboden zulk een bord of een Roode Kruis-vlag op hun wagen aan te brengen; ook Roode Kruis-artsen mogen dit niet doen, tenzij zij op weg zijn in dienst van het Roode Kruis (*Klin. Wochenschr.*, 1 Maart).

ITALIË. — BESCHERMING VAN KINDEREN TEGEN MELAATSCHHEID. De minister van Binnenlandsche Zaken heeft den prefecten van het koninkrijk medegedeeld, dat het ministerie, mede met het oog op den huidige toestand, heeft besloten te bekostigen het ter verpleging opnemen, in openbare inrichtingen, van gezonde kinderen uit gezinnen, waarin melaatschheid voorkomt. Aan de prefecten word verzocht, hieraan hun aandacht te wijden (*Riforma Medica*, 7 December).

ZWITSERLAND. — ALCOHOL EN TUBERCULOSE. De Zwitsersche vereeniging tot bestrijding der tuberculose heeft aan de pers een oproeping doen toekomen, welke door de *Schweiz. med. Wochenschr.* van 1 Maart met volle instemming wordt geplaatst. Zij wenscht namelijk, dat een volksstemming worde gehouden over een wetsvoorstel, waardoor van den vruchtenoogst een grooter gedeelte dan tot nu toe zal kunnen worden gebruikt ter bereiding van alcohol bevattende dranken. Dit zou onvermijdelijk tot gevolg hebben vermeerdering van het drankgebruik met al de gevolgen daarvan. De vereeniging heeft daarom, naar Zwitsersch recht, te zamen met de aan haar verbonden kantonale en plaatselijke organisaties, voorge-